

[Jørgen Estrup]

nogen form for yderligere atomvåbenoprustning.»

Dette fundamentale krav om parlamentarisk kontrol med vort NATO-medlemskab ville det være betryggende om også regeringspartierne klarere ville vedkende sig.

I dag kan man så måske lidt ironisk tilføje en tak til regeringen for, at den har opført sig så relativt urimeligt i forbindelse med Montebello-beslutningen, for derved tvang den Folketinget til at vedtage en dagsorden, som i lyset af den seneste sikkerhedspolitiske udvikling med supermagternes INF-aftale er indlysende rigtig i et omfang, som ikke kunne forudses dengang.

Dagsordenen tager jo klart afstand fra den tankegang, at yderligere skridt i den nedrustningsproces, som nu er startet, kræver, at der først sker en modernisering, dvs. en oprustning af de kortsækkende a-våben. Derved kan enhver tanke om dansk tilslutning til en ny dobbeltbeslutning udelukkes. Det er ikke dansk politik at bygge yderligere nedrustning på en forudgående oprustning. Princippet om asymmetri i INF-aftalen, det vil sige, at det kan lade sig gøre at aftale fjernelse af et forskelligt antal våben på de to sider, har vist, at der er langt sikrere og mere direkte veje til nedrustning.

Forsvarsministeren sagde, at denne forespørgsel var som en hund i et spil kegler. Hvis det er rigtigt, så må man jo sige, at regeringens oplysninger eller mangel på oplysninger om Montebello-beslutningen så er en del af baggrunden for dette spil. Men jeg synes, at de seneste dages udvikling, og senest måske den engelske premierministers fornyede og intensiverede krav om modernisering af a-våbnene, har vist, at vi har en meget aktuel sag på dagsordenen. Ordene fra Margaret Thatcher var oven i købet, at man skulle sikre sig et konstant forspring i våbentechnologi, og mere tydeligt kan det synspunkt, vi har fra radikal side vel ikke understreges, nemlig at reel afspænding opnås ikke, hvis nedrustning på ét område erstattes af oprustning på et andet.

Jeg synes, man bør gøre sig klart, at de taktiske a-våben rummer helt specielle farlige momenter. Det er på den ene side et spørgsmål om at føre a-våben nærmere til de mulige slagmarker, og dermed om en lavere a-våben-tærskel. Det er på den anden side også et spørgsmål om en vanskeligere kontrol med a-våben.

Det er en farlig udvikling, hvis man satser mere på de taktiske a-våben, og konsekvenserne heraf vil være fuldstændig parallelle med dem, vi tidligere i Folketinget har debatteret, når det gjaldt en udvidelse og udbygning af søbaserede a-våben i Nordhavsområdet. Det vil være tragisk, hvis det første nedrustningsskridt i umindelige tider skal resultere i en øget a-våbentrussel og en mere ustabil og ukontrollabel situation.

Der skal ikke være tvivl om, at Det Radikale Venstre vil arbejde energisk for en afskaffelse af de taktiske a-våben, dvs. for det såkaldte tredje nul. Atomtruslen skal ikke bringes nærmere på den potentielle slagmark, men fjernes fra den. Derfor er fjernelse af de kortsækkende taktiske a-våben nødvendig. Det er et ønske, som man af helt naturlige geografiske grunde må fremføre med stor styrke i Vesttyskland. Men det bør ikke glemmes, at selv om Danmark er a-våbenfrit, så deler vi, hvis det måtte komme til en anvendelse af de kortsækkende a-våben, i stort omfang skæbne med Vesttyskland. Derfor er en afskaffelse af de taktiske a-våben – altså et tredje nul – klart en dansk sikkerhedspolitisk interesse.

INF-aftalen har åbnet helt nye muligheder for den sikkerhedspolitiske udvikling på vores klode. Pludselig er egentlig nedrustning kommet inden for mulighedernes grænser, og der er næppe noget, der er mere vigtigt, end at Danmark bidrager konstruktivt til denne udvikling.

For et lille land med en vigtig strategisk placering tæt på brændpunkterne mellem Øst og Vest er der kun én farbar vej, og det er afspænding og nedrustning. Hvis der overhovedet skal være nogen mening med dansk NATO-medlemskab, så må det være, at vi inden for alliancen af alle kræfter støtter initiativer, som fremmer reel afspænding og nedrustning, og det er denne holdning til modernisering af de taktiske a-våben, som jeg mener det bør være forsvarsministerens pligt at fremføre, når man på NPG-mødet i april i Kolding måtte komme ind på dette spørgsmål.

Det er en sådan konstruktiv og aktiv dansk indsats på det sikkerhedspolitiske område, vi fra radikal side håber at det såkaldte Østergaard-udvalg kan være katalysator for. Vi kan derfor også fuldt ud støtte det dagsordensforslag, som hr. Lasse Budtz har fremsat. Det peger i den rigtige retning.